

Nr 45

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag för budgetåret 1965/66 till Markförvärv för övningsfält m.m.

(1:a avd.)

Sedan Kungl. Maj:t i propositionen nr 1 under fjärde huvudtiteln (punkt A 6 under kapitalbudgeten) föreslagit riksdagen att, i avbidan på särskild proposition i ämnet, till Markförvärv för övningsfält m.m. för budgetåret 1965/66 beräkna ett investeringsanslag av 16 950 000 kr. har Kungl. Maj:t i propositionen nr 28, under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för den 5 februari 1965, föreslagit riksdagen att dels medge att Linköpings garnisons övningsfält må utvidgas på sätt i statsrådsprotokollet angetts, dels ock till Markförvärv för övningsfält m.m. för nämnda budgetår under kasernbyggnaders delfond av försvarets fastighetsfond anvisa ett investeringsanslag av 16 950 000 kr.

Försvarets fastighetsnämnd har, efter samråd med chefen för armén, lagt fram förslag att utvidga Linköpings garnisons övningsfält, som f. n. omfattar ca 1 030 ha, genom förvärv av ca 187 ha mark. Av det föreslagna utvidgningsområdet erfordras ca 100 ha för att tillgodose behovet av övningsmark för A 1, som fr. o. m. den 1 april 1963 är förlagt till Linköping. I övrigt erfordras utvidgningsområdet såsom kompensation för mark, som enligt ett av 1964 års riksdag medgivet markbyte mellan kronan och Linköpings stad överlätits till staden.

Departementschefen tillstyrker den föreslagna utvidgningen. Kostnaderna för förvärv av de av fastighetsnämnden föreslagna fastigheterna har av fortifikationsförvaltningen beräknats till 1,3 milj. kr. För genomförande av utvidgningen föreslås att för nästa budgetår beräknas ett belopp av 1,3 milj. kr.

Försvarets civilförvaltning har genom en särskild utredningsman rätt ut behovet av åtgärder för att minska verkningarna av flygplatsbuller vid samtliga flygflottiljer. Enligt utredningsmannens förslag, till vilket civilförvaltningen i huvudsak anslutit sig, bör vid F 1, F 4, F 6, F 12, F 16, F 17 och F 18 vissa fastigheter inlösas eller inträngsersättningar utbetalas till fastighetsägare m. fl. eller andra särskilda åtgärder vidtas. Kostnaderna för att genomföra föreslagna åtgärder har civilförvaltningen beräknat till 5 milj. kr. Civilförvaltningen anser att upp-

drag bör lämnas åt fortifikationsförvaltningen att ta upp förhandlingar med vederbörande sakägare.

Departementschefen anser det angeläget att åtgärder med det snaraste vidtas för att begränsa olägenheterna för enskilda av buller från de i civilförvaltningens utredning angivna flottiljflygplatserna. Staten bör därför vara beredd att lösa in fastigheter som inte kan bebos utan påtagliga olägenheter. Medel för inlösen av fastigheter m. m. bör anvisas under förevarande anslag. Departementschefen föreslår att för ändamålet för nästa budgetår tas upp ett belopp av 5 milj. kr.

Kan i undantagsfall olägenheterna avhjälpas genom andra åtgärder, t. ex. flyttning av hus, bör även sådana åtgärder kunna komma i fråga om sakägaren begär det och en sådan lösning synes för staten förmånligare än inlösen av fastigheten. Däremot bör ersättning för intrång icke komma i fråga. I den mån här angivna åtgärder blir aktuella torde omständigheterna vara sådana, att förslagsanslaget Vissa ersättningar i anledning av skador vid militär verksamhet m. m. kan anlitas.

Vad slutligen angår frågan om genomförandet av de föreslagna åtgärderna har civilförvaltningen föreslagit, att fortifikationsförvaltningen skall få uppdrag att förhandla med vederbörande fastighets- och sakägare. Fortifikationsförvaltningen anser däremot att ett särskilt organ bör tillsättas för ändamålet. Det ankommer på Kungl. Maj:t att besluta i frågan. Kostnaderna kan i sådant fall bestridas från medel under förevarande anslag.

För markförvärv för övningsfält m. m. beräknas för budgetåret 1965/66 ett medelsbehov av 16 950 000 kr. Av dessa medel avses, som tidigare anförts, 1,3 milj. kr. för utvidgning av Linköpings garnisons övningsfält och 5 milj. kr. för inlösen av vissa för flygbuller utsatta fastigheter. För fortsatta förvärv inom de beslutade pansarövningsfälten vid Skövde och Revinge samt skjutfältet på Åstön ävensom för markförvärv för flygfält m. m. och smärre markförvärv för övningsfält m. m. beräknas i huvudsaklig överensstämmelse med fortifikationsförvaltningens förslag sammanlagt 10 650 000 kr.

Utskottet. Enligt föreliggande förslag skall Linköpings garnisons övningsfält utvidgas med ca 187 ha mark. Av detta område avses ca 100 ha för att tillgodose behovet av övningsmark för A 1 i anledning av regementets förflyttning till Linköping. Resten av området erfordras som kompensation för mark, som enligt ett av 1964 års riksdag medgivet markbyte mellan kronan och Linköping överlätits till staden. De sammanlagda kostnaderna härför ha beräknats till ca 1,3 milj. kr. Vid sin granskning av förslaget i denna del har utskottet icke funnit något vara att invända. Såsom framgår av punkten 1 i utskottets utlåtande nr 4 till innevarande års riksdag har ifrågasvarande kostnad ansetts böra läggas utanför det militära försvarets kostnadsram. Särskilda medel böra alltså, såsom departementschefen förordat, beräknas för ändamålet.

Utskottet anser angeläget, att från kronans sida åtgärder vidtagas för att minska verkningarna av flygplatsbuller. Mot de av departementschefen angivna riktlinjerna för begränsning av ifrågavarande olägenheter synes utskottet icke något vara att erinra. Utskottet tillstyrker, att för ändamålet beräknas ett belopp av 5 milj. kr.

Utskottet tillstyrker vidare av departementschefen förordade fortsatta förvärv för utvidgning av pansarövningsfälten vid Skövde och Revingehed samt av Åstöns skjutfält ävensom för markförvärv för flygfält m.m. och smärre markförvärv för övningsfält m.m. Kostnaderna härför ha uppskattats till 10 650 000 kr.

Anslaget bör således i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag uppföras med 16 950 000 kr.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må

a) medge att Linköpings garnisons övningsfält må utvidgas på sätt i statsrådsprotokollet över försvarsärenden för den 5 februari 1965 angetts,

b) till *Markförvärv för övningsfält m. m.* för budgetåret 1965/66 på kapitalbudgeten under kasernbyggnaders delfond av försvarets fastighetsfond anvisa ett investeringsanslag av 16 950 000 kr.

Stockholm den 2 april 1965

På statsutskottets vägnar:

EMIL NÄSSTRÖM

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet har närvarit

från första kammaren: herrar Näsström, Gillström, Boman, Birger Andersson, Fritz Persson, Axel Andersson, Virgin, Rikard Svensson, fru Wallentheim, herrar Söderberg, Per Jacobsson, Bertil Petersson, Kaijser, Sundin och Nils-Eric Gustafsson; samt

från andra kammaren: herrar Gustafsson i Stockholm, Karlsson i Olofström, Ståhl, Blidfors, Eliasson i Sundborn, Mellqvist, fröken Elmén, fru Lewén-Eliasson, herrar Turesson, Bergman, Nihlfors, fröken Olsson, herrar Fagerlund, Nilsson i Tvärälund och Petersson.